

Pædagogisk tilsyn 2018

Tilsynsrapport Krudtuglen

Det pædagogiske tilsyn er foretaget i perioden 10.4.-12.4. 2018 og består af forskellige elementer; observationer, tilsynsdialog, spørgeskema og afsluttes med en tilsynsrapport.

Formen ved tilsynet i 2018 er, at observationer foregår i de enkelte børnehuse og at tilsynsdialogen foregår i det samlede Dagtilbud i børne- og familiedistriktet med heleden samlede personalegruppe. Ligeledes retter rapporten sig mod det samlede Dagtilbud.

Tilsynet omfatter pædagogiske forhold, sikkerhed, hygiejne og lignende forhold. Hovedfokus ved dette tilsyn er, både i observationer og dialogen:

Kvalitet i dagtilbud jf. aftalen om "Stærke Dagtilbud – alle børn skal med".

"At kvalificeret personale er i stand til systematisk at reflektere over og evaluere på egen praksis og kan sikre trygge og stimulerende læringsmiljøer for børn med forskellige forudsætninger."

- ICDP (kontakt, nærvær relationer, interaktioner og interventioner)
- Læringsmiljø (stilladsring, fysiske rammer, børneperspektiv)
- Læreplaner (arbejde med rammer for læreplaner – MFK)
- Systematik, refleksion og evaluering (Pædagogens rolle, positionering, didaktik, iagttagelser og observationer)
- Sprogligt miljø (samtalen/dialogen i hverdags situationer, kommunikation, tilgængelighed ift. materialer, bøger mm.)

Derudover har tilsynet haft fokus på arbejdet med det politiske mål: sprogstimulering.

Tilsynet er udført af pædagogisk konsulent Tinne Randrup-Thomsen og pædagogisk konsulent Marianna Estelle Nysom Egebrønd.

Indholdsfortegnelse

Beskrivelse af det pædagogiske tilsyn.....	2
Observationer af praksis	2
Tilsynsdialogen	2
Tilsynets analyse af materialet fra tilsynsdialogen.....	2
Videoanalysen.....	2
Handlingsøvelse/ Rollespillet	3
Refleksionsspørgsmålet.....	4
Spørgeskema	4
Politisk mål - Sprogstimulering.....	5
Hovedkonklusion for dagtilbuddet.....	6
Pålæg/henstillinger	6
Anerkendende vurderinger	6
Anbefalinger	6
Delkonklusioner.....	6
Observationer, hygiejne, sikkerhed og andet.....	6
Spørgeskema	7
Politiske mål; sprogstimulering.....	7
Videoanalyse.....	7
Handlingsøvelse/Rollespil.....	7
Refleksionsspørgsmål.....	7
Udviklingspunkter	9
Forslag til udviklingspunkter ud fra observationerne i børnehuset.....	9
Forslag til udviklingspunkter i forhold til spørgeskema.....	9
Forslag til udviklingspunkter i forhold til politisk mål.....	9
Forslag til udviklingspunkter i forhold til videoanalysen	9
Tilsynets forslag til udviklingspunkter i forhold til handlingsøvelsen	10
Tilsynets forslag til udviklingspunkter i forhold til refleksionsspørgsmålet	10

Beskrivelse af det pædagogiske tilsyn

Observationer af praksis

Tilsynets observationer af praksis har fokus på både det sikkerheds- og hygiejnemæssige, samt et fokus på den pædagogiske praksis.

Observationerne af den pædagogiske praksis har haft fokus på arbejdet med:

- ICDP (Kontakt, nærvær, relationer, interaktioner og interventioner mellem børn og voksne)
- Læringsmiljø (Stilladsering af børnenes udvikling, de fysiske rammer både ude og inde, samt hvordan der arbejdes med at tage børnenes perspektiv)
- Læreplaner (Arbejde med rammer for læreplaner i Mariagerfjord Kommune)
- Sprogligt miljø (Samtalen og dialogen i hverdags situationer, kommunikation, tilgængelighed af materialer, bøger m.m.)

Tilbage melding på observationer af de hygiejnemæssige og sikkerhedsmæssige forhold er givet til ledelsen i Dagtilbuddet umiddelbart efter selve tilsynsdialogen.

Observationerne af den pædagogiske praksis, danner grundlag for de cases som bruges i tilsynsdialogen med personalegruppen.

Tilsynsdialogen

Tilsynsdialogen er tilrettelagt således at personalet arbejder med tre temaer:

En videoanalyse over et kvalitativt klip som er optaget under observationerne.

En handlingsøvelse, hvor der skal tages stilling til, hvordan pædagogen handler i en konkret situation som opføres via et rollespil over en observeret situation

En refleksionsøvelse, hvor personalet drøfter et aktuelt spørgsmål for deres børnehuse. Refleksionen foregår ud fra 4 positioner; barnets perspektiv, pædagogens perspektiv, børnegruppens perspektiv og ledelsens perspektiv (lov, politikker, mm).

Tilsynets analyse af materialet fra tilsynsdialogen

Videoanalysen

Videoanalysen baserer sig på et kort videoklip, som er optaget i et af dagtilbuddets børnehuse og har et pædagogisk tema, fastsat af tilsynet. Videoklipet der vises, har tilsynet vurderet har en høj kvalitet. Selve analysedelen er delt i to dele.

Del 1.

Det pædagogiske personale får vist filmen og bliver efterfølgende bedt om at analysere videoklipet ud fra spørgsmålet: "Hvad er høj kvalitet i videoklipet?"

Del 2.

Personalet får nu stillet spørgsmålet:

"Hvilke udviklingspunkter har I, i Jeres dagtilbud i forhold til ...(Tema)...?"

Når videoanalyserne vurderes lægger tilsynet vægt på følgende:

Er de konklusioner/tolkninger personalet laver understøttet af observationer af handlinger/tegn?

Har analysen et teoretisk fundament - Indgår ICDP eller andet teoretisk grundlag i analysen?

Ses der anvendelse af sprogstrategier fx i forbindelse med ICDP's samspilstemaer?

Anvendes ICDP som analyseredskab?

Handlingsøvelse/ Rollespillet

Handlingsøvelsen tager udgangspunkt i en observeret situation i et af dagtilbuddets børnehuse og denne opføres som et rollespil, hvor personalet bliver bedt om at tage stilling til, hvordan pædagogen handler i en konkret situation.

Denne seance foregår i to dele.

Første del af rollespillet spilles og personale får følgende spørgsmål:

"Hvad kan/skal pædagogen gøre? - For at det giver høj kvalitet?"

Anden del af rollespillet spilles – Sådan "skete" det. Personalet bliver nu bedt om at forholde sig til følgende spørgsmål: "Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for pædagogens valg – Hvad skal der rettes en særlig opmærksomhed på for at skabe høj kvalitet?"

Analysens vurderingsgrundlag:

Analysen ser på, hvordan dagtilbuddet agerer i dagligdags episoder og de pædagogiske refleksioner bag handlingerne. Der bliver skelnet mellem børnehushets;

- didaktisk handling (evne til at reflektere i situationen – vi kalder den pædagogisk sans) og
- organisatorisk handling (hvor pædagogen vil ordne og komme med løsninger – vi kalder den for praktisk sans (omfatter en del af Bourdieus praktiske sans, hvor man handler ud fra de erfaringer man har og ud fra den Habitus man har med sig)).

Derudover vil analysen se på:

- personalet bevidsthed om, at anvende *reflekterende spørgsmål* til børnene, og dermed *inddrage børnene* i problemløsningerne.
- genkendelige elementer i læreplansarbejdet og anvendelsen af ICDP

I del 1 vil analysen fokusere på det personalet umiddelbart vil gøre og analysen vil koble svarene til, at det der svares, er det der vil ske i daglig praksis (*teoretisk perspektiv; Didaktisk rationalitet; Tre kompetenceniveauer (Dale, 1999) K1 niveau; handle i her og nu situationer*)

I del 2 vil analysen fokusere på hvordan personalet er i stand til at forholde sig til egen praksis i forhold til det de har svaret i del 1. (*Teoretisk perspektiv; Didaktisk rationalitet; tre kompetenceniveauer (Dale 1999)K2 niveau, omsætte viden og K3 niveau skabe ny viden*)

Analysen som tilsynet laver, har følgende uddybning af vurderingsgrundlaget med i vurderingerne:

"Der er stor forskel på de tre kompetenceniveauer som Dale beskriver som K1, K2 og K3; K3 indeholder teoretisk, abstrakt viden, på K2 foregår planlægning, der forbinder abstrakte, teoretiske viden med intentioner for den konkrete praksis, og K1 er præget af handletvang i her og nu - situationer. Det er her de fagprofessionelle kan udfordres på transfer, når viden på K3-niveau skal omsættes til at kvalificere handling på K1-niveau.

For at kunne fastholde sin position som lærende i relationen er K3-niveauet og det at skabe ny viden en vigtig del af den didaktiske kompetence. K1 er præget af handletvang, da her og nu-situationerne kræver, at man handler. Såfremt at man som professionel ikke formår at reflektere over de valg, der træffes i situationen, men måske i stedet bare glæder sig over, at situationen er slut, så overser man de "læringsforstyrrelser", som børnene har været anledning til med deres adfærd." (s.111; Ledelse af kvalitet i pædagogisk praksis/Dafolo2017)

Refleksionsspørgsmålet

Tilsynet har formuleret et refleksionsspørgsmål på baggrund af observationer i praksis. Hvert børnehus i dagtilbuddet får et spørgsmål, som retter sig til netop deres praksis.

Arbejdet med refleksionsspørgsmålet er delt i to dele.

Del 1:

Personalet bliver bedt om at forholde sig til spørgsmålet ud fra fire forskellige perspektiver:

- Barnets/børnenes perspektiv
- Læringsmiljøet
- Pædagogiske overvejelser
- Organisatoriske overvejelser

Del 2:

Personalet bliver nu bedt om at forholde sig til de fire forskellige perspektiver med spørgsmålet: "I skal nu udvælge 3 udsagn af dem de har skrevet, for hvert spørgsmål":

Nu/i morgen – Hvilke ting vil vi bibeholde?

Om 6 måneder – Hvad vil vi forfølge/forbedre?

Vurderingsgrundlag: Personalets refleksioner vurderes ud fra at kvalificeret personale er i stand til systematisk at reflektere over og evaluere på egen praksis og kan sikre trygge stimulerende læringsmiljøer for børn med forskellige forudsætninger

Vurderingsgrundlaget bygger på det teoretiske/evidensbaserede grundlag, som findes i "Master for en styrket pædagogisk læreplan".

Spørgeskema

Hvert børnehus i Dagtilbuddet skal besvare et spørgeskema, hvori der spørges til Sikkerhed på legeplads, Personalevejledninger og Sundhed, forebyggelse og trivsel.

Tilsynet vurderer på baggrund af besvarelsen af spørgeskemaet, om det giver anledning til evt. anbefalinger eller henstillinger.

Politisk mål - Sprogstimulering

Der skal i dagtilbud arbejdes med "Fokus på sproglig indsats i 0-5 års alderen" ved:

- Alle daginstitutioner fokuserer på samtalen mellem barn og voksne i hverdagssituationer
- Sprogstimuleringen i dagplejen, vuggestuegrupperne og i det første år barnet er i børnehave, intensiveres.
- Alle børn sprogvurderes fra år 2017 i den måned de fylder 3 år og når de fylder 5 år – dog med særlig fokus på drenge.

Vurderingsgrundlaget for arbejdet med sprogstimulering:

- observationer af pædagogisk praksis, hvor fokus er det sproglige miljø (Samtalen og dialogen i hverdags situationer, kommunikation, tilgængelighed af materialer, bøger m.m.)
- Antal børn som er blevet sprogvurderet.

Hovedkonklusion for dagtilbuddet

Pålæg/henstillinger

I forhold til sprogvurderinger, giver tilsynet et pålæg om at få sprogvurderet samtlige børn, idet der på tilsynstidspunktet kun er sprogvurderet 1 barn i 2017 på trods af en politisk beslutning om at sprogvurdere alle 3 årige og 5 årige børn

Anerkendende vurderinger

Det er tilsynets vurdering, at personalet hver især er meget refleksive i deres valg af handlinger, så de får deres teoretiske viden i spil, i forhold til de intentioner de har i aktiviteten/handlingerne.

Det er også tilsynets vurdering, at personalet er gode til at tage barnets perspektiv i deres udførelse af pædagogisk praksis.

Anbefalinger

Tilsynet anbefaler, at personalet arbejder mere med systematik i form af analyse af deres refleksioner i forhold til planlægning, udførelse og evaluering af pædagogisk praksis.

Tilsynet anbefaler, at personalet har en særlig opmærksomhed på, at flere børn er ukritiske i deres kontakt til ukendte voksne.

Tilsynet anbefaler, at der bliver udarbejdet en sol- og hygiejnepolitik for dagtilbuddet i overensstemmelse med de anbefalinger der fremføres i forebyggelsespakkerne fra Sundhedsstyrelsen.

Tilsynet anbefaler, at personalet får drøftet pædagogisk praksis i forhold til børns seksuelle udvikling.

Tilsynet anbefaler, at ledelsen sikrer at der bliver udarbejdet en hygiejne- og solpolitik for dagtilbuddet.

Delkonklusioner

Observationer, hygiejne, sikkerhed og andet

Tilsynet observerer, at Institutionen er slidt og fremstår nusset, overfyldt og rodet. Det er tydeligt, at børnehuset er tæt på en flytning til nye lokaler.

Tilsynet bemærker, at de to køleskabe i køkkenet har brug for ekstra rengøring og der findes plasticposer i områder der er tilgængelige for børn. Disse plasticposer opfordrer tilsynet til at få fjernet.

Tilsynet observerer, at der er ledninger og stik under akvariet, der skal fastgøres og sikres

I tilsynets observation af praksis, var der påfaldende mange børn, der var ukritiske i deres kontakt til ikke kendte voksne og samtidig vedholdende i deres kontakt til de ukendte voksne. Tilsynet anbefaler at dette er et opmærksomhedspunkt personalet bør have.

Spørgeskema

Tilsynet anbefaler, at ledelsen sikrer at der bliver udarbejdet en hygiejne- og solpolitik for dagtilbuddet.

Tilsynet anbefaler at personalet får drøftet pædagogisk praksis i forhold til børns seksuelle udvikling

Politiske mål; sprogstimulering

Det er politisk besluttet, at alle børn skal sprogvurderes i den måned de fylder tre år og når de fylder 5 år.

Krudtuglen har på tilsynstidspunktet kun sprogvurderet 1 barn på 3 år i 2017 og ingen i 2018. Der er ingen 5 årige børn sprogvurderet.

Dette finder tilsynet ikke tilfredsstillende, og der gives et pålæg om at få sprogvurderet børnene

Videoanalyse

Tema: *At pædagogen er nærværende og tilgængelig.*

Videoklippen viser: *En pædagog i garderoben, hvor børnene er i færd med at få tøj på, inden de skal ud. Pædagogen sidder samme sted og udøver sin pædagogik i forhold til 5-6 børn.*

Tilsynets generelle indtryk er, at der er rigtig gode refleksioner i personalegruppen, men at de virker lidt uøvede i at arbejde med analysering af praksis.

Tilsynet vurderer, at der er i personalets analyse en god balance og sammenhæng mellem tolkede og ikke tolkede tegn.

Tilsynet vurderer, at ICDP er det grundlæggende teoretiske fundament i analysen – især den følelsesmæssige dialog i ICDP træder tydeligt frem i de ord der anvendes i analysen.

Handlingsøvelse/Rollespil

Tema: *En pædagog leger "Alle mine kyllinger kom hjem". Pædagogen er hønemor. Et barn bliver fanget og går ikke over for at blive ræv. Hvad gør pædagogen?*

Det er tilsynets vurdering, at personalet er meget refleksive i deres valg af handlinger, på en sådan måde, at de får deres teoretiske viden i spil i forhold til de intentioner de har i aktiviteten/handlingerne. Det er grundlaget for høj kvalitet i den pædagogiske praksis.

Det er også tilsynets oplevelse at det refleksive hos den enkelte er ubevidst og ikke italesat. Der anvendes mange generaliseringer i personalets refleksioner, som fx "på en god måde", "føler og hjælper det til rette". Ved at tale om hvad disse generaliseringer betyder eller hvilke tegn der ligger bag generaliseringen, vil bevidstheden forstærkes, og der vil opstå et værdifuldt professionelt læringsfællesskab personalet imellem og muligheden for at høj kvalitet vil udvikle sig, er skabt.

Refleksionsspørgsmål

Tema: *Børn i udsatte positioner*

Spørgsmål: *Hvordan kan der arbejdes pædagogisk med en systematisk og reflekteret praksis for at sikre trygge og stimulerende læringsmiljøer for børn med forskellige forudsætninger / børn i udsatte positioner – så alle børn er deltagende i et børnefællesskab? Eks. I den frie leg, rutinerne, overgange, voksen initierede aktiviteter, på legepladsen m.m.*

Tilsynet vurderer, at der er meget "tavs viden" i personalegruppen. Tilsynet vurderer, at personalet har faglige overvejelser på alle områder med undtagelse af barnets perspektiv. Systematikken og personalets italesættelse kan med fordel udvikles i forhold til at skelne mellem de forskellige niveauer/perspektiver; barnets, læringsmiljø, det pædagogiske, det organisatoriske.

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet (se EVA).

I forhold til strukturel kvalitet, er der gode refleksioner i forhold til sammensætning af børnegrupperne og tilpasning af miljø og ressourcer.

For også at sikre kvalitet i arbejdet med proces og resultat foreslår tilsynet et udviklingspunkt hvor personalet reflekterer over spørgsmålene;

- Hvordan kan der arbejdes med Stilladsring i læringsmiljøet, de fysiske rammer og barnets perspektiv? *(fx proceskvalitet)*
- Hvordan påvirkes læringsmiljøet af disse perspektiver? *(fx resultat-kvalitet)*

Udviklingspunkter

Forslag til udviklingspunkter ud fra observationerne i børnehuset

I tilsynets observation af praksis, var der påfaldende mange børn, der var ukritiske i deres kontakt til ikke kendte voksne og samtidig vedholdende i deres kontakt til de ukendte voksne. Tilsynet anbefaler at dette er et opmærksomhedspunkt personalet bør have.

Tilsynet vurderer, at der med stor fordel kan arbejdes med, hvordan de voksne kan være rollemodel i børnene leg, så man også kan være den, som favner hele børnegruppen og kan støtte og hjælpe, når der er brug for det.

Tilsynet anbefaler, at personalet arbejder med og bliver bevidste over de overvejelser der ligger bag konceptet "at gå i flok til skolen".

Forslag til udviklingspunkter i forhold til spørgeskema

Tilsynet anbefaler, at ledelsen sikrer at der bliver udarbejdet en hygiejne- og solpolitik for dagtilbuddet.

Tilsynet anbefaler at personalet får drøftet pædagogisk praksis i forhold til børns seksuelle udvikling

Forslag til udviklingspunkter i forhold til politisk mål

Det er politisk besluttet, at alle børn skal sprogvurderes i den måned de fylder tre år og når de fylder 5 år.

Krudtuglen har på tilsynstidspunktet kun sprogvurderet 1 barn på 3 år i 2017 og ingen i 2018. Der er ingen 5 årige børn sprogvurderet.

Dette finder tilsynet ikke tilfredsstillende, og der gives et pålæg om at få sprogvurderet børnene

Tilsynet anbefaler, at børnehuset udvikler en organisatorisk systematik, der sikrer at sprogvurderingerne bliver udførte.

Forslag til udviklingspunkter i forhold til videoanalysen

I forhold til de punkter som udgør fokus for tilsynet, konkluderer tilsynet, at børnehuset med stor fordel kan øge deres kompetencer på alle delene.

- I **ICDP** kan personalet med stor fordel arbejde meget mere med brug af video i forhold til udvikling af praksis med ICDP som fundamentet. Derudover vurderer tilsynet, at Den meningskabende dialog, som kun sporadisk fremstår i analysen og at de samspilstemaer der indgår i den, kan blive mere bevidstgjorte.
- I forhold til det **teoretiske grundlag** anbefales det, at arbejde med at bevidstgøre personalet på hvilken teori/evidens/viden der ligger til grund for de handlinger de vælger i praksis, og at den praksis der observeres kan forklares i det teoretiske grundlag/evidens.
- Ligeledes anbefales det at arbejde meget mere systematisk med anvendelse af **sprogstrategierne** evt. koblet op på ICDP's samspilstemaer.

Tilsynets forslag til udviklingspunkter i forhold til handlingsøvelsen

- Tilsynet foreslår at personalet udvider deres kompetencer med bevidstgørelse af teoretisk viden og italesættelse af de tegn og pædagogiske refleksioner der ligger bag valg af handlinger.

Tilsynets forslag til udviklingspunkter i forhold til refleksionsspørgsmålet.

- Øve sig i at tage barnets/børnenes perspektiv
- Arbejde på at skabe bevidsthed om sammenhængen mellem det der observeres i barnets perspektiv (*barnet i udsat position*), og det der ligger til grund for de pædagogiske og organisatoriske overvejelser som modellerer læringsmiljøet.
- Arbejde systematisk med at få større bevidsthed om, hvad der ligger i niveauerne/perspektiverne; organisatorisk perspektiv, pædagogisk perspektiv og læringsmiljø.